

SAMSVAR - Hvordan kan brukermedvirkning i forskning bidra til å dempe konflikter

00:00:01 Harald Throne-Holst:

Brukermedvirkning og involvering i forskning.

Er jo en intuitivt god ide. Det kan det sees på som en demokratisering.

Av forskningen.

På en på et nivå kan vi si at i og innsyn det vitenskapen for stake hold.

Borgere forbrukere som blir involvert.

Og det er jo av det gode.

De kan få innsikt ved å.

Høres snakke med forskerne med å å lære om det som skjer, og de kan komme med innspill.

Selve forskningen.

Sånn sett er er?

Dette bra på den annen side, så kan kanskje også brukermedvirkning og inkludering skape visse problemer. Det er noen forutsetninger.

For det første må det jo være sånn at innspillene som kommer fra borgere, forbrukere, organisasjoner, næringslivet.

De må være på en måte.

Ikke for våget. De må være konkrete nok, spesielt kanskje i en innovasjonsprosess, og dette erfarte vi i det europeiske prosjektet go nalo.

Da ble borgere invitert inn til å komme med innspill til nanoteknologi forskning.

Og det viste seg at de innspillene som kom enten var for konkrete eller altfor våget til at noen kunne plukke det opp og ta det videre som da skulle være innovasjoner som på en måte befolkningen ønsket seg.

Og nummer 2 så tenker vi ofte nok også implisitt at ved brukermedvirkningen involvering, så er det en slags konsensus blant de som blir invitert inn til til å bli involvert.

At de blir enige om hva forskerne burde gjøre, hva eller hva de vil lære, hva de vil skjønne og hvilke innspill de har til forskningsprosessen. Kanskje forskningsprosessen må gå i en litt annen retning, sånn som de ser det.

Men det er jo ikke alt det de er enige, og det er jo.

Utfordrende og egentlig litt av temaet her i dag, for vi har jo fokusert på.

Slik som forskningsdagene har headline på konflikt, og hvis man da er involvert i et tema som enten.

Har en konflikt eller på en måte hvor det er en potensiell konflikt, så må vi jo som forskere.

Eller forskningsfinansiører får vi også en fra Forskningsrådet med her i dag.

Tenke på, hvordan kan vi dempe konflikten eller unngå konflikt?

Og den første vi skal høre fra i dag er geir aas fra Norges forskningsråd, og det det han skal fortelle om er egentlig hele ideen bak dette frokostseminaret. Et veldig spennende prosjekt, sa geir.

Vær så god.

00:03:14 Geir Aas:

Jeg heter altså geir jobber i Forskningsrådet skal fortelle en historie som vi har gitt tittelen da pasientene fikk bestemme hva det skulle forskes.

Jeg jobber et sted som heter Forskningsrådet regner med at de fleste av dere har et forhold til forskningsråd, men tenker sånn veldig enkelt at det skal vise dette.

Er Forskningsrådet, sånn ser vi ut. Vi driver med veldig mange forskjellige ting. Min jobb i Forskningsrådet, den er å fortelle historier om hvordan forskning og Innovasjon påvirker verden.

Og den historien jeg skal fortelle i dag. Den kan bli fortalt fra en del forskjellige perspektiver, og den vil være farget litt alt etter hvilket perspektiv man forteller den fra.

Jeg velger i dag å fortelle den fra mitt eget perspektiv som en da dette foregikk en.

Ung og kanskje?

Forholdsvis lovende byråkrat i Forskningsrådet da hadde jeg vært i første rad i.

4 år. Det er litt som da er du ferdig med fadderuka i Forskningsrådet? Da begynner de ordentlige oppgavene å å det seriøse arbeidet.

Og og så denne historien skal fortelle den blir fra mitt perspektiv på det tidspunktet ikke forskningsråds offisielle nødvendigvis, men det er en sluttrapport dere kan lese hvis dere ønsker å å høre om den Forskningsrådet, hva er vi mest kjent for?

Vi er mest kjent for og dele ut penger til.

Forskning og Innovasjon.

Det gjør vi gjennom konkurranser som kalles for utlysninger, og akkurat det med utlysninger. Det er et ord det er greit å ha med seg videre.

Denne historien. Den starter i 2015. Da fikk Forskningsrådet et brev fra helse og omsorgsdepartementet, et såkalt tildelingsbrev. Det får vi veldig mye av. Vi får tildelingsbrev fra 15 departementer hvert eneste år, og alle sammen er veldig spennende og veldig viktig. Det gjennom tildelingsbrevene at departementene forteller hvor mye penger som skal brukes på forskning og av og til, så legger de også noen føringer rundt. Hva er det de ønsker at disse pengene skal?

Brukes på, og denne historien starter med dette tildelingsbrevet fra helse og omsorgsdepartementet, hvor det sto 2 viktige ting eller sto veldig mye viktig, altså alt som står i disse brevene er veldig viktig, men det er 2 ting som er litt førende for det som skjer videre her.

Det første som sto der var at Forskningsrådet skal tilrettelegge for at brukerne av forskning skal trekkes inn i vurderingen av prioritering av temaet. For utlysningene skrives altså for konkurransegrunnlagene lages.

Nummer 2, Forskningsrådet skal prioritere forskning på sykdomstilstander med langvarig.

Smerte og utmattelsessymptomer som for eksempel m disse 2 tingene sto i dette brevet sammen med veldig mye annet, og det vi gjør da i byråkratiet når vi får slike brev er at vi setter ned en intern arbeidsgruppe for å prøve å finne ut hvordan kan vi slå flere fluer med en smekk her og løse flere av helse og omsorgsdepartementets forventninger på en gang? Det gjorde vi ved å sette ned en gruppe som lagde verktøyet.

Behovsidentifisert forskning om csmm eller på kort fordi vi er innmari glad i bekreftelser behov emne, så det vil være liksom tagline her behov m og det kommer til å si resten av tiden vi skulle gjøre 4 ting gjennom behovet med vi skulle utvikle et verktøy for å finansiere forskning som er etterspurt av brukerne av tjenesten, altså først og fremst pasientene og de pårørende og ideene er å lage et verktøy som kan brukes på en hvilken som helst sykdomstilstand.

Emnet var liksom bare der hvor vi skulle kjøre piloten og teste det ut, men verktøyet skulle lages for at det kan bli brukt på så og si hva som helst som en del av dette verktøyet, så skulle vi invitere inn i brukere til å få foreslå forskningstemaer.

Vi skulle sette sammen et brukerpanel som skulle skrive selve utlysningen og prioritere tematikk basert på innspillene vi fikk, og vi skulle finansiere forskning for cirka 30 millioner kroner gjennom en tottrinns søknadsprosess.

Ja som det heter.

30 millioner kroner høres kanskje mye ut, men innenfor helse og forskningen så er det ganske lite. Det er veldig sjelden 30 millioner kroner av lene gjør den spesielt stor forskning, nei, forskjell innenfor innenfor helse og forskningen og hvert fall innenfor temaer der man har forsket veldig mye som for eksempel kreft.

Det er vet vi veldig mye allerede, og da blir det dyrere for hver dag man får et.

Ordentlig stort gjennomslag.

Men disse pengene skulle deles ut til ME forskning. Jeg vet ikke hvor mye dere vet om ME, og dette går an å snakke veldig, veldig mye om. Siden jeg har kort tid, så velger jeg generalisere og si dette forholdsvis enkelt kunnskapssyn.

Situasjonen når det gjelder MM. Er som så. Vi vet ikke hva emne er.

Vi vet ikke hvordan man får m, vi vet ikke hvem som har m, vi vet ikke hvordan man blir frisk av emnet. Vi vet egentlig ikke om noen har blitt friske av emnet. Vi vet at mennesker som har hatt diagnosen m har blitt friske for symptomer, men da vil det være noen andre som sier ja. Men da hadde de kanskje ikke emne fordi vi vet egentlig ikke. Vi har egentlig ikke de gode biomedisinske diagnosekriteriene II.

Tidspunktet, så det er en veldig sånn vanskelig sykdom som vi vet veldig lite om, og da blir 30 millioner kroner veldig viktig.

Da kan vi få?

Gjort veldig mye for det som i andre sammenhenger vil være en liten pengepott, så det er viktig å ha med seg.

Og så er emne også et sånt forholdsvis konfliktfylt tema Harald og inne på det tidligere. Vi kommer tilbake til det historien. Det sier seg litt selv hvordan dette utarter seg.

Etterhvert uansett det første vi skulle gjøre det var å samle inn innspill fra pasienter og pårørende og de som jobber i helsetjenestene spesielt.

Det er det vi kaller for brukere her og Forskningsrådet. Vi kjenner egentlig ingen pasienter eller pårørende, så vi gikk til nrk og så nrk. Kan dere hjelpe oss med å komme i kontakt med pasienter og pårørende og de som jobber i helsetjenestene, sånn at de kan gi innspill til hva det skal forskes på?

Og først så jeg var litt vann.

Det vi gjorde vi.

Lagde et spørreskjema som hadde 4 veldig enkle spørsmål av typen, hva mener du? Det er viktig at det forskes på, og så sendte nrk dette ut vi gjennom sine kanaler, og så gikk vi egentlig videre med den arbeidspresset tror vi satte 3 uker eller noe sånt, noe som var fristen for å komme med.

Innspill vi hadde tenkt at hvis vi får cirka 100 innspill, så skal vi være superfornøyde. Da har vi veldig mye å jobbe med etter 24 timer, så hadde vi allerede fått hundreogtjue innspill, og vi så at spørreskjemaet vårt var blitt oversatt til flere forskjellige språk, og nå levde sitt eget liv rundt omkring på internett hvor det fantes grupper av pasienter og pårørende som satt forskjellige steder i verden.

Og samarbeidet om å skrive svar på dette spørre.

Tema i sosiale medier så satte vi rekorder II likes og kommentarer og og hjerter og sånne ting som som byråkratiske institusjoner som også er veldig lite vant til å få så mye engasjement på sosiale medier for for ting vi legger ut, selv om vi prøver veldig hardt, så vi fikk veldig fort en sånn følelse av at dette her skaper vi forventninger nå nå. Nå er det mange som følger med på på det som skal skje.

Da hadde det gått.

3 uker så hadde vi fått.

Syv 130 syv innspill, hva cirka? 404 sider med skriftstørrelse 11 i innspill som vi da skulle ta videre for å lage en en utlysningstekst, og her kommer egentlig det som er min dårligste samvittighet i hele denne historien og hvor min versjon blir viktig.

Fordi det er slik at Forskningsrådet vi får innspill hele tiden. Vi spør om masse innspill der ute og de vi får innspill fra.

Det er universiteter eller bedrifter eller forskningsorganisasjoner, eller mennesker som som har meninger om hva Forskningsrådet skal bruke pengene sine på, og som er veldig profesjonelle.

De er på jobb, og de er flinke til å.

Skrive innspill jeg.

Tenker til og med noen av dem lever av å skrive innspill til organisasjoner som Forskningsrådet. Så det er vi veldig vant til de innspillene vi fikk denne gangen var noe helt annet.

Dette var mennesker som.

Som først og fremst kanskje hadde et behov for å bare bli hørt og bli sett og fortelle sin historie fra sitt perspektiv i håp om at at at det kunne endre noe og bidra bidra til en løsning. Og jeg kan ikke egentlig forklare dette så mye bedre enn bare å.

Trekke fram et sitat.

Som vi kan ta med oss fra alle innspillene var anonyme, så vi aner ikke hvem det er som har sendt disse inn.

Men et av innspillene var jeg skriver som svært alvorlig. Me syk med 12 år på ryggen i isolasjon og mørke.

Jeg har ikke større ønske enn å bli fri fra sykdommen pleiehjemmet. Jeg ligger på feilbehandlet meg nesten til døde og en pleier sa til meg om jeg døde, ville de ikke ha dårlig samvittighet?

Dette var det en person skrev på som svar på spørsmålet, hva mener du det skal forskes på?

Og vi fikk ganske mange sånne svar, ikke ikke alle sammen. Veldig mange var liksom både konkrete og profesjonelle aktører som hadde kommet inn, men veldig mange av dem.

Hva er det som har preget av fortvilelse? Håp mm. Ja og en del ting som Forskningsrådet som institusjon ikke er så innmari skrudd sammen, for liksom å se hvordan vi skal håndtere. Vi skulle lage en utlysning det vi gjorde. Vi var på klokka også vi det vi gjorde. Vi leste gjennom alle syv 137 innspillene, og så prøvde vi bare å kode dem for å være som. Hvordan skal vi ta dette videre, eller har det var litt som du nevnte også? Som hva gjør man med sånne innspill og det vi gjorde?

Var å lage den grå.

Som her vi excel. Det gremmer meg fortsatt over at det var liksom sånn dette. Dette endte opp med det vi gjorde. Vi leste om alle innspillene, og så prøvde vi å identifisere sånn cirka. Hva mener denne personen som har skrevet dette her, at det er viktigst å forske på er det årsakene til sykdommen er det behandling er det diagnosekriterier og så videre og så videre, og grunnen til at dette ikke går opp til 100% for at det var mange som hadde bare som hadde skrevet.

Avhandlinger som som.

Var så lange, at de nevnte jo alt som jo er veldig viktig å ha med i statistikken, men som ikke hjelper så innmari mye når du skal prioritere noe fram.

Sant, men det her var slik vi oppsummerte syv 137 innspill og og, og dette var viktig fordi dette var jo det som skulle danne grunnlaget for utlysningen og det jobben brukerpanelet skulle gjøre og brukerpanelet vårt. De fikk da et litt sånt ekstra oppdrag. De bestod av 6 pasienters gråstrek pårørende, noen av dem var liksom representanter for pasientorganisasjoner som me foreningen, andre av dem var bare i uorganiserte.

Individer og så var det 6 personer fra helsetjenesten og forskningsmiljøene, spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten og kunnskapssenteret for MM.

Så videre.

Bruker paneler de hadde 2 hovedoppgaver. De skulle lage en utlysningstekst basert på de innspillene, altså den grafen som vi hadde lagd.

Og jeg husker ikke helt om brukerne eller fikk lov å lese innspillene. Det er liksom det er noe var noe vanskelig med data og tilgang til helseinformasjon og og slike ting også.

Men, men de skulle hvert fall lage en uteks basert på det, og så skulle de vurdere det som kalles for enkle søknader med hensyn til relevans for brukerinvolvering og foreslå hvilke søknader så burde. Sendes til runde 2.

Så det kom litt tilbake til akkurat der det er litt sånn forskningsbyråkrater Teknisk.

Det å skrive utlysningsteksten. Det gikk veldig lett. Alle klarte å bli enige om sånn cirka hva det var konkurransen skulle være og hva forskerne skulle svare på. Men.

Og vi fikk inn jo vi fikk en 20 såkalte forenklete søknader. Det var søknader som da ikke er så lange og kompliserte som forskerne vanligvis må skrive til Forskningsrådet, men som er skrevet på noen

måte sånn at pasienter og pårørende som ikke har forskningsbakgrunn, også kan lese de og forstå en. Er dette relevant for for tematikken? Var og 2 er brukerperspektiv.

Ivaretatt her det var de 2 tingene de skal.

Vi fikk inn 20 søknader. En av dem handlet om lightning. Process et hvor mye dere vet om lightning process så igjen for å overforenkle veldig, så kan vi si at hvis emnet er en en konfliktfylt sykdom fordi du har en gjeng med mennesker her som mener dette er en såkalt fysisk.

Sykdom som man trenger medisin eller en operasjon eller en annen som fysiologisk behandling for å bli frisk og de her borte mener at det er kanskje m er en mer psykisk sykdom.

Kanskje det er en form for terapi eller noe sånt, noe som kan gjøre at folk blir friskere av det, så blir lightning process.

Det blir liksom symbolet i midten som de her borte, så det er en kognitiv behandlingsmetode. De her borte liker ikke lightning prosess i det hele tatt.

De her heier veldig på leting.

Prosess og når vi da fikk inn en søknad om lightning prosess, så skjønnte vi nå kommer konfliktene i dette feltet til å komme opp til overflaten, og siden vi hadde et veldig balansert brukerpanel, så delte det seg på midten når spørsmålet kom til hvorvidt denne søknaden skulle videre eller ikke halvparten, så dette kan vi ikke sende videre andre halvparten, så dette må vi sende videre, og vi diskuterte masse. Vi kom til slutt til en avst.

Honning og det endte opp med at med et marginalt flertall sendte vi ikke videre søknaden om lightning process. Det førte til en Serie kronikker i Dagbladet.

Den første het dette ideologi styrer forskningen ved overskriften. Det synes vi i forskning, så det er kjempegøy når vi får sånne overskrifter. Og skal jeg bare lese et kort sitat fra nede i den kronikken? Der sto det.

Det faglige har ikke vært sentralt i vurderingene, men derimot personlige meninger og ideologi. Samtidig har Forskningsrådet åpnet opp for at de ideologiske organisasjonene får blokkere fri forskning.

Det var det det ble skrevet, og så ble skrevet mange kronikker fram og tilbake, og det ble sendt inn en klage på dette vedtaket, og den gikk videre til et eksternt klageutvalg. Så skulle se om det var greit at denne søknaden ikke hadde.

Sendt videre og for oss som hadde jobbet så mye med å lage denne prosessen som skulle gi makt og påvirkning til pasienter og pårørende, så var det et paradoks at kanskje hele prosjektet kunne bli felt med det argumentet at pasientene og de pårørende ikke hadde den nødvendige faglige kompetansen til å være med og bestemme hva det skulle forskes på.

Så vi var litt lettet da denne klagen ikke fikk medhold, og vi kunne gå videre med resten av prosessen, men det var ganske sånn der høyt spenningsnivå på et et tids.

20 doblet i 11 vi vi bruker panelet valgte å sende videre 11 søknader. De sendte inn såkalt full søknad.

Den ble sendt de internasjonale fageksperter rundt omkring i verden endte opp med å finansiere til slutt 4 prosjekter, og sånn ser det ut når man finansierer 4 m prosjekter.

Det er alle veldig, veldig glad og Erna Solberg kommer, og det er ordentlig god stemning, og det ble egentlig veldig god slutt på akkurat den historien, men det jeg sitter igjen med.

Som en kommunikasjons person her, i tillegg til veldig, veldig fint at vi fikk finansiert denne forskningen og veldig spennende prosjekter. Vi kan se hvor det går med dem.

Ute på internett de finnes der alle sammen, men den altså gjennom hele denne prosessen så opplevde vi et engasjement, spesielt på sosiale medier som vi aldri har vært i nærheten av før eller siden.

Det var en, og det var sånn en sånn vi hadde som om vi hadde en heiagjeng eller en supportergruppe, eller nesten en sånn der sånn fan.

Skaret som som Forskningsrådet oi den skulle vi ikke se helt enda, men som Forskningsrådet ikke er vant til å ha i det.

Hele tatt. Vi er ikke en organisasjon som folk sitter og heier på, skriver masse hjerter til å å og men, men det skjedde akkurat her.

Det var helt utrolig. Jeg.

Ville bare oppsummere liksom den opplevelsen med det som venche skrev, og det er det er med tårer i øynene at man leser om hvilke solide prosjekter som har fått støtte.

Gratulerer til dere alle som har mottatt denne og til Forskningsrådet om dere aner hva det betyr for de mye omtalte m pasientene.

Du får slik god omtale etter all hets og stigmatisering som man har mottatt gjennom årene. Det tror jeg ikke.

Men vit at dette varmer langt inn i sjelen 1000 1000 takk og her er sluttrapporten vår. Den finner dere på internett.

Det var det 1000. Takk for meg.

00:21:35 Harald Throne-Holst:

Da er det neste post på programmet, og det er min kjære sifo kollega gunnar vittersø.

Og han skal snakke om både en metode og noen resultater for bruk av en metode og om såkalte hybrid forum rundt bærekraftig produksjon av mat. Så gunnar vær så god.

00:21:56 Gunnar Vittersø:

Ja god morgen alle sammen. Jeg skal som Harald så snakke om.

Et resultater fra et prosjekt som heter organic pluss og hvor vi har hatt en brukermedvirkning.

Og hvor vi stilte spørsmålet, hvem har ansvaret for at vi har god mat til en gruppe bønder og forbrukere?

Og som en del av et i alt hovedsakelig naturvitenskapelige prosjekt som heter organic pluss. Så har vi da ved svart involvert for å undersøke vanlige folks oppfatninger av økologisk mat og bruk av såkalte uønskede innsatsfaktorer i økologisk landbruk.

Jeg skal komme tilbake til hva disse innsatsfaktorene består av. Prosjektet har siktet mot en aktiv brukerinvolvering. Det er både bønder og forbrukere har fått anledning til å gi tilbakemeldinger på temaer, metoder og resultater fra prosjekt.

Denne typen brukerinvolvering har vært krevende, blant annet fordi det er ganske Teknisk og tildels komplekse sammenhenger som vi har bedt om innspill til.

Ikke minst forbrukere har mange av temaene og problemstillingene vært ukjente, men til tross for dette har vi fått en engasjert og spennende diskusjon. Skal i denne sammenhengen gi et eksempel knyttet til spørsmålet.

Om hvem som har ansvaret for at vi har tilgang til god mat. Dette ble diskutert i en gruppe av bønder og forbrukere, og denne diskusjonen ble viktige om mange grunner, blant annet fordi den førte til en økt refleksjon i den gruppa som vi hadde engasjert. Det ble mer gjensidig forståelse og inntil identifiserte nye utfordringer og behov som jeg skal komme tilbake til.

Organic pluss det er et fireårig prosjekt finansiert gjennom horizon 2020, altså eus rammeprogram for forskning.

Det er pågående eller er mot slutten av siste året nå. Det koordineres fra Universitetet i coventry.

Og som nevnt er hovedmålsettingen å forske fram nye alternative alternativer til såkalte såkalte uønsket, eller kanskje også omstridte innsatsfaktorer innenfor økologisk landbruk.

Ja, hva står egentlig den plussen for i organic i organic pluss?

Da må vi se på historien til økologisk landbruk. Økologisk landbruk har gradvis vokst fram som et alternativ til det konvensjonelle landbruket med med sitt bruk av industrifremstilte innsatsfaktorer som kunstgjødsel og kjemiske sprøytemidler.

Men kort fortalt, mener man innenfor det økologiske at dette bidrar til å forringe både kvaliteten på jordsmonnet da naturgrunnlaget som landbruket bygger på, og kvaliteten på maten som produseres.

Den økologiske landbruksbevegelsen organiserte seg tidlig i en internasjonal organisasjon i form avIFOAM, som har hatt som et viktig formål å utarbeide felles internasjonale prinsipper for økologisk landbruk.

Disse prinsippene har også virket retningsgivende for det regelverket som etterhvert har fått blitt utviklet, ikke minst på EU-nivå for å etablere en felles sertifisering og merkeordning for økologisk mat.

Kort fortalt kan si at dette EU-regelverket, som også norske myndigheter og produsenter må forholde seg til gjennom.

EØS-avtalen.

Så er dette på mange områder mm. Blitt et kompromiss eller en pragmatisk tilpasning. Vil noen kanskje si mellom de overordnede prinsippene til IFOAM og avveininger mellom ulike politiske, økonomiske og agronomiske hensyn?

Dette har bidratt til at man i dag finner en del praksiser innenfor det økologiske landbruket som ønsker å endre på for å nærme seg disse prinsippene til IFOAM.

Og dette gjelder på stadig flere områder. Det er disse praksisene som prosjektet skal bidra til å forbedre, og derav altså pluss organic plus.

Ja, dette er en bransje som viser litt sånn strukturen i prosjektet. Det er altså de 3 naturvitenskapelige forskningsområdene som vi finner i sentrum her plant livestock soil, som er på en måte hovedfokuset da i prosjektet, og med hensyn til planteproduksjon, så er man opptatt av å fase ut for eksempel bruken av kobberforbindelser som er tillatt innenfor det økologiske mest brukt i middelhavslandene på for eksempel produksjoner som potet, men også vindyrking.

Når det gjelder dyrehold, er man opptatt av å erstatte syntetiske vitaminer tilsatt dyrefor med mer naturlig forekommende kilder til vitamin, og også man forsker man på supplementer til antibiotika.

Og systemer for å forebygge sykdom, slik at man kan redusere antibiotikabruk. Man forsker også på alternativ til konvensjonell har noe å strø som liggeunderlag for dyr.

Og når det gjelder jord, så forsker man på alternative gjødsler kilder, for eksempel fra fisk avfall fra fiskeriindustri og ulike grønngjødsling smete.

Og man er opptatt av å finne erstatninger for torv som brukes i opphold av planter og erstatning for plast som jorddekke for å unngå ugras og helt til Venstre i den bransjen, så ser vi da det området som heter impact hvor formidlingen fra prosjektet hører hjemme, og hvor også forskningen, den samfunnsvitenskapelige forskningen, er knyttet til forbruker oppfatninger og for brukermedvirkning hører hjemme.

I første omgang så har vi spurt befolkningen i europeiske land i hvilken grad de ønsker å fase ut bruken av disse innsatsmidlene, og hvordan en slik utfasing bør gjøres.

Dette har vi gjort både gjennom tradisjonelle fokusgrupper og en stor europeisk spørreundersøkelse. Ikke minst har vi gjennomført dialogprosesser da igjen med forbrukere og bønder i 3 europeiske land, Storbritannia, Italia og Norge. Der har vi også gått mer i dybden på utfordringer innen matproduksjon generelt, men også.

Dialog om de innsatsmidlene som det forskes på.

Denne dialogprosessen har jo kalt hybride kompetansegrupper.

Hybride fordi de i motsetning til såkalt citizen jerris eller borgerforum består av både bønder og forbrukere. Kompetansegrupper fordi vi erkjenner at vi alle sitter med verdifull kompetanse, spesielt når det kommer til spørsmål om produksjon og forbruk av mat.

Dialekt dialogprosessen var lagt opp som en Serie av møter med ulike temaer knyttet til forskningsprosjektet. Møtene var planlagt fysisk, men foregikk da som dere ser oppe til Venstre her digitalt som følge av koronaen.

Deltakerne skulle både fortelle og gi innspill til hva de forstår med god mat. Økologisk mat, hvem de tenker har ansvaret for at vi har god mat og hvilke utfordringer og problemer som kan være knyttet til økologisk mat.

De skulle ta stilling til hvilke spørsmål som var viktig å prioritere innenfor økologisk landbruk, og vi presenterte ulike scenarier med tiltak og virkemidler som deltakerne skulle gi tilbakemelding på om de syntes var effektive og mulige å gjennomføre til hver sesong, hadde vi innkalt eksperter som går en innføre.

I de temaene som ble diskutert. Vi delte ofte gruppene inn i smågrupper for å stimulere til diskusjon som senere ble løftet opp i en plenumsdiskusjon, og vi tok i bruk ulike digitale verktøy da som dere ser for å gjennomføre idémyldring og avstemnings prosesser.

Og nå skal jeg gi noen et eksempel da fra en diskusjon som.

Ble på en måte litt god og.00:30:00 Gunnar Vittersø:

Og som vi fikk vi en veldig god dialog mellom bøndene og forbrukerne om et spesielt tema som vi stilte da til denne gruppen.

De fikk da i oppgave å diskutere hvem har ansvaret for god mat? Og så ble deltakerne skilt i de ulike smågruppene, der bønder og forbrukere ble plassert hver for seg.

Det viste seg å bli mange spennende dialoger i gruppene og også i plenum til slutt. Og jeg skal ta dere igjennom de utsagnene som falt. Noen av de som falt i løpet av diskusjonen for å vise litt av dynamikken som oppsto i gruppediskusjonene. Så i denne små gruppa med som bare da inneholdt bønder, så begynte da den ene å si at alle har et ansvar for mat. Sånn som systemet er lagt opp nå, så bare bøndene mye av det.

Og det er en annen bonde da fylte opp, men forbrukerne har ansvar for at produseres gode råvarer. Vi kan ikke produsere noe forbrukerne ikke vil ha.

Forbrukerne må etterspørre produkter som er produsert under sånne forhold og like ut de produktene som er ja, for eksempel importkjøtt fra land som produserer på helt andre betingelser enn vi nordmenn som er underlagt strenge krav forbrukerne, har en stor makt.

En, når vi kommer til en av for brukergruppene, så.

Var det et litt annet perspektiv og sett selvfølgelig da fra forbrukerens ståsted. Det er vanskelig å være forbruker og være prisgitt.

Den informasjonen som gis i dagligvarehandelen. Det er vanskelig å vite om om vite som forbruket og merkene som brukes er til å stole på hva som ligger bak.

Og selv om man har et stort ansvar som forbruker, så er det ikke så.

Lett da man ikke vet om man har nok kunnskap rett og slett.

En annen forbruker oppsummerte på en måte diskusjonen litt. Vi har noe forbrukermakt og produsentene. De må skjerpe seg de også, og så har vi myndighetene som skal legge overordnede føringer.

Det er ikke helt totalt overlatt til markedet heller. Det er litt teit å si at hovedansvaret ligger på myndighetene, men jeg synes.

Jo at.

Det ikke er alt som værers mamsen skal kunne legge seg opp i heller så på.

På en måte diskusjonen dreide fra et mer ideelt ansvar til over til å peke litt på at kanskje det er noen andre som har et mer overordnede ansvar.

Og når vi gikk over i plenumsdiskusjonen, så var det en av bøndene som sa at det er en ting jeg tenkte på.

Jeg er opptatt av matvarekjedene og grossistene. Jeg synes også de har et stort ansvar for hvordan prisleie blir på økologisk mat i forhold til konvensjonelt dyrket mat. Jeg skulle ønske de kunne tenke annerledes eller laget systemer som gjorde det.

Mer riktig og rettferdig. Jeg synes det virker som om det er riv, ruskende galt. De store kjedene har så mye penger.

Og da fulgte vi opp som moderator og med et spørsmål om kunne man gjort noe for å samarbeide om dette?

Og da responderte en av forbrukerne på dette, og så jeg lurte på om man kunne samle noen i grupper og fungere som en form for lobby.

Det er jo så populært i dag. Alle lobbyer går inn mot Stortinget, men uten å gjøre det på en måte som gjør at tankene går til land langt vesten for oss som har en usunn kultur. Og jeg tror kanskje at et initiativ kunne kommet nedenfra.

Fra den enkelte.

Ovenfor hvem da tenkte du? Jeg tenker på at man kan jo gå mot lovgivende og utøvende myndighet i Norge, men vi kan også gå på organisasjoner som grossister.

Jeg tenker vi kunne organisere oss i forskjellige grupper som tar forskjellige aspekter og matproduksjon og distribusjon, for jeg tror at det er en treg materie når det gjelder politikere og regjering.

Og så responderer jeg en annen på dette og sier, hvis vi ser på en makt tanke her da, hva skal jeg stille opp med?

Når vi har rigget opp et system hvor folk er milliardærer på å selge billige matvarer, hva skal en forbruke lobby gjøre når vi har et politisk system som gjør at å drepe han blir så rik som han gjør på å selge billig mat?

At du må lære å handle hos rett om da. Nei, du må la være å handle hos Reitan. Da sier jeg over ja, lykke til det er det som er så vanskelig, så.

Det er denne avmakten da som.

Som vi identifiserte i.

I prosjektet.

Som jeg.

Som vi identifiserte kanskje begynnelsen av den diskusjonen, og så utviklet diskusjonen seg til at man etterhvert fikk en dialog om ja, kanskje man skulle plassere ansvar et annet sted i verdikjeden, men hvordan gjør vi det? Og så kommer man tilbake til en sånn type.

Avmaktsfølelse, men samtidig oppsto det på en måte et et.

Konstruktivt forslag om å danne en såkalt lobbygruppe.

Og det det det ble sådd et frø på en måte som vi egentlig har fortsatt å en tankegang inni faktisk i et nytt prosjekt som vi jobber med nå, hvor vi har en tanke om å kanskje et se i en såkalt living lab, prøve å etablere en.

Det som internasjonalt kalles for food policy councils.

Hmmm på Norsk så har vi tenkt kanskje at vi kan oversette det med et form for matråd, så kanskje dette er det gruppen som skal danne dette mat rådet i den nye prosjektet som vi har fått finansiert gjennom et eller annet food i works? Det får vi se på, men det er en prosess på gang der.

Hmmm ja så erfaringene også fra de som var med var på en måte man veldig positive. De bøndene opplevde at det var et veldig viktig forum for dem, blant annet for å høre forbrukerperspektivet.

De de føler seg ofte ganske isolert. De jobber med produsere maten, og så forsvinner den ut til et sted uten at de egentlig.

Kan følge produktet eller i hvert fall ikke få følge dem fram til den og ha den dialogen med forbrukeren som vi.

Fikk her, og for brukerne har uttrykt at de hadde hatt stort glede av det gjennom å få et innsikt i hvordan maten faktisk blir produsert. Få økt kunnskap og ikke minst da kunne.

Jeg har en ha en dialog og samtale om dette så ja, så det var på en måte kort oppsummert resultatene fra denne dialogprosessen.

00:36:44 Harald Throne-Holst:

Da skal vi over til neste innleder.

Han er så moderne at han ikke har noe presentasjon. Han skal bare prate og det er Sveinung Legard som er fra postdoktor på fakultet for samfunnsvitenskap på oslomet.

Og han skal ikke snakke, kanskje om forskning som sådan, men jeg skal snakke om innbyggermedvirkning i byplanlegging, så dette gleder vi oss til velkommen.

00:37:18 Sveinung Legard:

Jo, jeg heter altså Sveinung Legard og.

Er nå for tiden postdokk på Handelshøyskolen, på på på oslomet, og der jobber vi jo som et prosjekt som sammenligner ulike tilnærminger til innbyggermedvirkning i byutvikling og byplanlegging i Oslo, Madrid og Melbourne.

Til vanlig så er jeg forsker jobber som forsker på arbeidsforskningsinstituttet.

Og arbeidsforskningsinstituttet har jo en en historie med det som kalles for aksjonsforskning, hvor ulike typer av involvering av.

Ja for eksempel, spesielt da ansatte i bedrifter.

En eller i større organisasjoner har stått veldig sentralt i forskningsprosjektene, men det er også på en måte mange nye.

Metoder som utvikles i da på arbeidsforskningsinstituttet er veldig interessant å høre fra Forskningsrådet fra sifo.

Og og og morsomt å se at det er liksom så mye spennende som pågår, men jeg tenkte at jeg ikke skulle på en måte ta opp noe av dette fra arbeidsforskningsinstituttet i dag, men heller.

Kanskje bruke litt av liksom denne diskusjonen rundt dette med tillit og reduksjon, altså på en måte konflikt redusering eller konfliktdemping fra innbyggermedvirkning II planlegging og byutvikling til å se om dette på en måte har noe relevans i forhold til liksom diskusjonen som er tema for dette møtet om om brukerinvolvering eller brukermedvirkning i forskning, kan bidra til å øke tillit og eller dempe konflikter.

Det er egentlig sånn jeg har tenkt å prøve å argumentere for at.

Selv om medvirkning innbyggermedvirkning da II planlegging og byutvikling kan bidra til å på en måte øke tilliten til demokratiet eller politiske myndigheter og redd.

Redusere konflikter, så bør ikke det være målsetning med medvirkning i seg selv.

At interessekonflikter og at interessekonflikter får mulighet til å spille seg ut, er også på en måte viktig og positivt for demokratiet, og at det kanskje har en viss relevans for brukermedvirkning i forskning. Men vi kan.

Jo se.

Bare aller først dette med med tillit da og medvirkning.

Det er et argument som man alltid omtrent høre i alle diskusjoner eller, og spesielt av de som får vekk forfekter økt medvirkning, IIIII planleggingen og og byutvikling for eksempel. Så sier KMD at god innbyggermedvirkning kan gi politikken bedre forankring blant innbyggerne og gi dem økt tillit til at de folkevalgte lytter og tar hensyn til deres.

Kommunenenes interesse og organisasjon sier at innbyggerdialog er viktig for tilliten til lokaldemokratiet.

Så dette her på en måte er et er et helt sentralt argument.

Og så har jeg jo på en måte spørsmålet om det om dette her faktisk stemmer eller ikke, altså viser, eller for å si det sånn viser forskning at medvirkning fører til økt tillit.

Ok så og.

Her er på en måte forskningen sprikende.

Jeg prøvde å på en måte før jeg kom på dette møtet å gå igjennom, liksom noen av de mer sånn sentrale forskningsbidragene på akkurat det området her og der er det noen som da hevder at godt organiserte medvirkningsprosesser kan bidra til å øke tillit.

Men at ofte så dreier jo dette seg om ganske sånne små prosesser med lite antall mennesker, og det store problemet er jo det å å å.

Og å vite hva som?

Kommer først var det på en måte at folk i utgangspunktet hadde har tillit til politiske prosesser og demokratiet som gjør at de.

Deltar eller får de det på en måte ved sin deltakelse?

Og det andre spørsmålet er jo også på en måte, hva er det man faktisk måler når man spør om på en måte folk har fått til?

Til prosesser eller institusjoner er det bare rett og slett at de er fornøyd sånn i stort sett fornøyd med utfallet.

Altså, det er en veldig klar sammenheng med å være fornøyd og utfallet av medvirkningsprosess, og det å ha på en måte tillit til.

Så så på en måte. Det er et vanskelig konsept eller begrep i seg selv da.

Fordi hvis det er en ting som er sikkert, så er det jo at at personer som har høyere tillit i utgangspunktet har også en større en tendens til å delta i den type medbringes prosesser akkurat som å delta på en måte i politisk sånn generelt.

Men spørsmålet er om.

Tillit på en måte. Det å øke tillit bør være en hovedmålsetning eller målsetning i seg selv med innbyggermedvirkning mm.

Ja ofte liksom, har inntrykk av at at det brukes som en en måte å selge inn på en måte medvirknings prosjekter.

Altså dette her kan styrke tilliten til de politiske institusjonene. Jeg husker at jeg selv var en gang med i en sånn et innbyggerinitiativ for å teste ut deltakende budsjettering i Oslo. Vi sier at innbyggerne får på en måte.

1 1 1 mulighet til å bruke bestemme over en viss pott penger.

Av de offentlige budsjettene, og det er klart, da brukte vi jo alle mulige argumenter også dette med at det kunne bidra til å øke tilliten til de politiske institusjonene.

Men det det går også an å på en måte problematisere det her på en på en litt annen måte. Altså er det ønsker vi på en måte tillit og økt tillit.

I seg selv.

En britisk filosof som heter og narra, og nell har sagt at ingen fornuftige personer vil simpelthen bare ha mer tillit fornuftige mennesker vil vise sin tillit hvor den er fortjent.

Tilliten er velplassert hvis den er rettet mot forhold hvor den andre parten er troverdig, kompetent og ærlig, altså tillitsverdig.

Så på en måte hennes argument er jo at at at vi vi ønsker tillitsverdige institusjoner vi ønsker tillitsverdige politikere, og på en måte det er.

Det er noe problematisk, men det er ønsket at tilliten i seg selv på en måte eller i stort skal øke.

Et av.

Kroner argumentene gir på en måte den tilliten diskusjonen er, når folk på en måte da får sjanse til å møte hverandre og og får en forståelse for andres perspektiver, så vil det også konfliktene reduseres. Og det er jo også.

Mulig, men det er også på en måte et spørsmål om det alltid er ønskelig. Altså. Det finnes jo interessekonflikter i samfunnet II medvirkningsprosesser, så er det jo på en måte ganske tydelig at kan ha konflikter mellom utbyggere eller og innbyggere i et gitt område.

Spørsmålet er jo på en måte om denne konflikten er det på en måte ønskelig at denne konflikten skal viskes ut, eller at på en måte er det jo ønskelig å skape arena for også hvor den kan spille seg ut?

Da en en fransk filosof som heter samtalen.

Muff hun har.

Kritiserer jo veldig dette her som perspektivet på at demokratiet skal bidra til å fjerne konflikter og dem sier at i et demokratisk samfunn er ikke konflikter og konfrontasjoner tegn på noe feil.

Men snarere en indikasjon på at demokratiet er levende og preget av pluralisme.

Men på en måte uansett. Okei.

Hvordan vi ser på dette med med?

Konflikter da II demokratiet så så er dette med å å medvirkning da i planlegging og byutvikling kan kan bidra til å øke tillit eller ikke, og og redusere konflikter eller ikke. Grunnleggende sett biprodukter av medvirkningen.

Ikke sant? Altså ved medvirkningen organiseres og og iverksettes av andre grunner.

Den norske filosofen Jon Elster. Han hadde på en måte også kritikk av de som hevdet medvirkning.

Og eller politisk deltakelse i stort var viktig fordi det på en måte gir oss en evne til å lære hvordan vi kan være politisk aktiv i samfunnet.

Og han han han. Han sa at dette er på en måte OK. Dette her er en mulig gevinst ved politisk deltakelse. Mulig gevinst ved medvirkningen.

Men det kan ikke være. Det kan heller ikke være målsetningen. Han og argumentet var at gevinstene ved deltakelse er SL essensielt sett biprodukter dersom man gjør det noen til å hovedmålsetningen med aktiviteten, så vil de fordufte.

For på en måte snu litt på dette da så kan vi jo ikke sant? Stille oss spørsmålet.

Hvis det er sånn at medvirkning ikke på en måte bidrar til å øke tilliten eller dempe konflikter, ville vi vært da vært på en måte redet til å fjerne liksom medvirkning som en rettighet fra byplanlegging eller byutvikling. Altså, det finnes massevis av prosesser som også vi har sett i dette. Det med dekkeprosjektet, men om.

Innenfor forskning på i på medvirkning i planlegging som leder til veldig turbulente prosesser, og hvor det ofte er på en måte steile fronter og store konfrontasjoner.

Men det er veldig få på en måte allikevel som går inn for da å å si at medvirkning.

Ikke ikke bør være en rettighet innenfor når det gjelder planlegging og byutvikling.

Og her tenker jeg på en måte at at begrunnelsen for medvirkning for de aller fleste.

Men jeg vil også tenke bør være en begrunnelse. Ja er det at det er 1 1 1 rettighet i et demokratisk samfunn og subsidiært? Kanskje at det på en måte leder altså troen på at det leder til bedre beslutninger.

Er dette på en måte overhodet da overførbart til forskning.

Jeg, jeg tenker på en måte er ikke helt direkte, men det er relevant.

De funksjonshemmedes organisasjoner og som jeg vet ikke på en måte muligens at dette også har inspirert hvordan dere tenkte i Forskningsrådet.

Har lenge brukt dette slagordet ingenting med oss uten oss. Altså her er det akkurat.

På en måte.

Vi forskningen har konsekvenser for våre liv for hvordan velferdsstaten møter oss, og dermed har vi også på en måte en rett og skal bli hørt II den forskningen som er på oss da.

Og det igjen på en måte.

Nei, jeg tenker på en måte at dette her bør også være kjernen til hvorfor vi snakker om om brukermedvirkning III forskning.

Folk må gjerne en offentlig institusjon som de som.

Som som finansieres demokratisk og de som har forsket på har en rett til å uttale seg om.

Så går det altså an å på en måte argumentere og jeg som jeg synes er ganske interessant, også for at medvirkning kan øke kvaliteten på forskningen.

På en måte II nyere tid, så har dette innenfor medvirkning i altså innbyggermedvirkning. Så har dette begrepet med kollektiv intelligens blitt stadig viktigere. Og her er det en som heter helen landemore som.

Er ganske sentral på en måte å overføre dette over til demokratiteori, men hennes argument er jo på en måte at godt organisert demokratisk deltakelse sannsynligvis alltid er en bedre beslutningsprosedyre enn noen annen, ikke demokratisk beslutningsprosedyre, som for eksempel et ekspertråd.

Så er det jo på en måte politiske prosesser. Sns har jo et annet formål enn forskningen. Altså la oss si at forskningens hovedformål er å er sannhet. Så er poli.

Hvilken å finne gode løsninger? Og det er 2 forskjellige ting, ikke sant altså?

Det er det er forskjell på på en måte å forske fram en vaksine og finn beste måten for å implementere liksom vaksinen.

I samfunnet.

Så så så.

Så det er det er på en måte noen sentrale forskjeller, men men men akkurat dette med at den liksom den kognitive det kognitive mangfoldet som du kan introdusere i forskningsprosesser ved brukermedvirkning metoder på en måte kan gi oss mulighet til å se perspektiver og få nye vinklinger på hva vi holder på med, tror jeg på en måte er helt sentralt, og det står også helt sentralt i.

I denne arbeidsforskningsinstituttet.

Tradisjonen da.

Ja, jeg tenker liksom av avslutter der jeg vet ikke hvor lenge har holdt på, men det var hvertfall noen innspill for å se om det er noe fra medvirkningsuka, forskningen eller medvirknings litteraturen, som også kan er relevant for brukermedvirkning i.

Forskning takk skal du ha.

00:52:58 Harald Throne-Holst:

Neste taler og siste taler før i dag, før vi kanskje får tid til et lite panel oppsummering. Det er Heidi Dahlsveen.

Hun er førsteamanuensis på fakultet for teknologidesign og kunst, og hun skal fortelle om faktisk helt fysisk kvalitativ fortelle om det som holder verden sammen. Fortellinger om å være ulik vær så god.

00:53:26 Heidi Dahlsveen

Masse av din hodja han var klok, han var vis. Han var en helt vanlig mann, men alle oppsøkte hodja når de trengte et råd eller 2, og nå hadde hodja fått en forespørsel om å holde en Serie med taler i moskeene og hoja sa selvfølgelig ja, takk, men hva skulle han tale om? Og det visste han ikke helt.

Fredagen kom og hodja dro av gårde til moskeen og en flokk med tilhørere hadde samlet seg foran moskeen, og raja stilte seg fram for dem og så.

Vet dere hva jeg skal tale om? Nei, sånn menneskene, men da har vel ikke jeg noe å si dere dere som er så uvitende så hoja og forlot stedet.

Tiden gikk og rykte om hodja. Det spredte seg så neste fredag hadde samlet seg enda flere mennesker, og denne.

Gangen hadde de.

Forberedt seg med det hadde ikke hodja.

Han kom. Han stilte seg foran gruppen med mennesker og så.

Vet dere hva jeg skal tale om? Ja, sa de ja, men da har vel ikke jeg noe å si dere sa hodja og forlot stedet.

Så kom den siste talen han skulle holde.

Og jan forberedte seg ikke han, for han tenkte det ville bare komme til ham når han sto framfor de som skulle lytte til.

Ham, og denne gangen hadde jo ryktet spredt seg enda lenger og enda flere mennesker hadde kommet, og de hadde forberedt seg med garanti.

Så da hodja kom delte de seg i 2 grupper.

Og jan stilte seg fram for dem og spurte, ja, vet dere hva jeg skal tale om? Ja, så den ene gruppen om meg, sa den andre gruppen.

Tja så hadja da kan jo de som vet fortelle de som ikke vet takk skal dere ha og så forlot han stedet og det var slutten på den fortellingen.

Mitt område jeg ikke førsteamanuensis jeg er første lektor så jeg ikke forsker. Jeg er tilsatt for å undervise i muntlig fortellerkunst som jeg har jo selvfølgelig FUI min stilling, så jeg er forteller.

Og mitt område er jo da 2 todelt. Det ene er fortellingen, det andre er det performative, og det er fortellingen jeg skal konsentrere meg om her og som allerede nevnt i tidligere. I et tidligere innlegg, så er jo fortellingen helt avhengig av den som forteller.

Fortellingen er en effektiv måte å formidle kunnskap på, men man skal alltid være klar over det perspektivet den har den som forteller og nasruddin hodja som jeg begynte med.

Han er jo en karakter som går igjen i mange fortellinger, og det er ikke en forteller i dag som ikke har en fortelling om masser din.

Jaja han sprer seg over mange kulturer, og i noen kulturer har han et annet navn, og det sies at nasreddin hodja.

Han kommer fra et sted i Tyrkia, og når man drar til denne landsbyen hvor han sies å komme fra, så står det en statue framfor landsbyen.

Det er en.

Avbildning av hodja han er var jo ofte beskrevet som en liten liten mann korpulent med en turban.

Og på bøyde meg det statuen, så sitter hoja på et esel. Det er bare det at han sitter bak fram.

Og når man.

Kommer nærmere staten, så ser man at det står en skrift der, og når man går enda nærmere, så ser man at følgende ord står, er det så sikker på at det er hodja som tar feil?

Jeg skal fortelle om en annen person dere kanskje kjenner til, og det er eshop. Jeg skal ikke fortelle om han, for vi vet mye mindre om han enn det vi faktisk tror. Vi vet esa at han var sannsynligvis en slave fra antikken i antikken, gresk antikk.

Og han brukte fortellinger aktivt.

Det må han ha gjort, for det har de skrevet ned, eller så hadde det ikke vært noe vits å skrive noe om eshop eller skrive ned det som kalles for esops fabler.

De er skrevet ned langt senere enn da han sannsynligvis levde, og i vår tid så blir jo ofte aesops fabler oppfattet som fortellinger for barn, men det er det jo overhodet egentlig ikke.

Den fortellingen skal fortelle fortelle, kanskje enda tydeligere om hvordan perspektivet påvirker en fortelling, og fabelen forteller om en løven fantastisk love på å ende av sin hale hadde en kraftig hårdott og manken den var stor.

Likevel hadde denne loven pleiet et nært vennskap med et menneske. Ja, stadig møttes de 2 og hadde lange samtaler en mann.

Traff loven.

En dag da denne mannen og loven var ute og vandret så kom til, kom de til å diskutere om hvem var den mektigste, loven eller mannen.

Og de begynte å argumentere og diskutere seg mellom mannen. Mente selvfølgelig at mennesket var langt mektigere enn loven, mens loven på sin side mente at loven sto øverst og loven så bare gjøre sånn med poten min, så ville du forsvinne i frykt? Ja, men hvis jeg hadde våpen, sa mannen, så ville du forsvinne i frykt.

De ble ikke enige.

Så man man så du kom her, så skal jeg vise deg noe. Så tok han med seg loven inn i en landsby inn på et torg.

Der var det en stor statue av den store greske helten herakles, som.

Knelte en løve ned under sin mektige kropp, som løven lå helt flat og mannen så der ser du bevis på at mennesket er langt mektigere enn lovende, nemlig.

Loven studerte statuen. Loven løftet litt på den ene munnviken sin knurret litt og så det der beviser ingenting. Det er jo et menneske som har laget statuen. Hadde jeg laget statuen jeg som løve, så hadde herakles ligget sammenklemt under min pot.

Og det var slutten på den, fortel.

Ingen selv om fortellinger er helt avhengig av den som forteller fortellingen, så vil jo ikke si at en fortelling er mindre sann eller at den berører sannheten på et eller annet vis.

Det var en gang en konge, denne kongen. En tidlig morgen sto han oppe på sin balkong sola var i ferd med å gå opp og hele byen badet i gull.

Kongen framfor seg på rekkverket hadde han en kopp med te og en krukke med honning.

Bak kongen 3 skritt bak slik tradisjon var sto ved siren kongens rådgiver. Han stod og holdt et nøye øye med kongen, det minste kongen foretok fulgte rådgiveren med på. Han var rikets klokeste.

Som kongen, han tok en pinne.

Han dyppet den ned.

I krukken med honning han løftet opp pinnen skulle til og dyppe den ned i teen for å gi deg en smak av sødme da en dråpe falt ned og traff rekkverket.

Deres majestet, så vil sier en en dråpe honning falt ned.

Hvem er som bryr seg om en dråpe honning på en dag som dette her? Den er vakre morgen enn dråper honning spiller jo ingen rolle, men deres majestet.

En dråper ingen, som har ikke noe snakk om det. Jeg bryr meg ikke om det, sa kongen. Og vi sier en tidde og trakk seg tilbake denne dråpen med honning.

Ble varm ble flytende rant ned i gata der nede traff gata og sopp, så var fluene der. De hadde jo vært et lukten av det søte, så de summet rundt honningen.

Borte i en park like i nærheten var det noen fugler som satt i et 3. De strakte ut vingene, og de fikk jo øye på fluene, og de tenkte oi gratis mat. De slo ut med vingene, fløy bort, satte seg ned og til å snappe is seg fluene. Æ.

En dør gikk opp. En kone slapp ut sin katt katten. Den satte halen i været.

Men så fikk den øye på fuglene. Den sank straks sammen og snek seg mot fuglene.

Det hørtes nå plystring bort til en av gatene, en ung mann han var kommet fra landsbyen og inn i byen.

Han var gjeter og nå var han kommet for å søke arbeidstid hos selveste kongen, og med seg hadde han sin trofaste hund som han selv hadde trent opp siden den var en valp og hunden lo den unge mannens minste vink.

Bortsett fra denne moro?

Hunden været katten for mot katten grep tak i katten.

Snakker sin.

Og rystet dem, så katten falt ned og var død.

Hun sa jo sitt trofaste dyr så hun grep stokken som sto og framfor huset gikk og bort og slo til hunden så den brakk nakken og falt døren og den unge mannen som så hele sitt arbeid falle i ruiner.

Han ble jo så fortvilet, og han mistet all sin besinnelse. Han dyttet til konas og kona falt bakover og slo hodet i kanten på veien og døde.

Og der oppe på balkongen så kongen det hele, og han så hvordan kona hans familie kom løpende ut av huset.

Hvordan de grep tak i den unge mannen og slo og denge tann og rykte spredte seg fort til landsbyen guttens venner, familie naboer, de grep sine stokker og sine spade.

Og synes staver og for inn i byen og så braket de 2 familiene løs, og det spredte seg og landsby pressen har rotet det til sin gud om at nå måtte han støtte dem og bypresten ropte til sin gud om at nå måtte han støtte dem, og så fortsatte det å. Det fortsatte å flere og flere strømme til a kampene tok ikke slutt og der.

Oppe i palasset kjente kongen hvordan palasset falt sammen, Stein for Stein.

Mange år gikk.

Og de som hadde flyktet unna krigen.

De hadde flyktet til havet. Der sto de og så utover havet, så etter et håp.

Og blant dem var det en liten gutt på.

Cirka 3 år.

Han var ikke født i et hjem. Han var født i en evig vandring, og han visste ikke at snart ville havet vugget ham i en evig søvn akkurat nå.

Hamar snørrete og klærne hans var fillete, men akkurat nå satt han på sin bestemors fang og så opp på sin bestemor, og han sa bestemor. Hvordan begynte det her og bestemoren? Hun svar.

Det begynte med en dråpe honning.

Og det var slutten på den fortellingen, og den fortellingen er da hentet fra 1001 natt, som kanskje mange kjenner tittelen til i hvert fall et verk som består av mange fortellinger.

Jeg har jo kaldt dette her. Det som får verden til å henge.

Sammen, og det er jo da på et vis fortellingene, men det kan også være noe annet som får verden til å henge sammen. I hvert fall er det slik ifølge norrøn mytologi, og jeg skal fortelle om loka hvor mange tenker at løke er. Han var jo en gud, men det sier ikke norrøn mytologi noe om loka med

halvt, men hva han var altså. Han har hatt det 1,5 til andre, men hvilken halvdel som var hva? Det er ingen som vet han var en trickster, altså en luring.

Han som får ting til å skje loke. Han bodde sammen med gudene i åsgard og en dag.

Så var loke lei av å være i askar.

Han forlot åskar han dro over regnbuebroen bifrost inn i midgard inn i utgard, og der kom han til en stor skog hvor trærne sto høyt og der.

Blant trærne fikk han se noe som hadde lange lange bein, noe som hadde store bryster, noe som hadde langt, langt hår og som kan gå ned mot loke enn kjempe kvinnen jotne kl.

Kvinnene hun kom rett bort til løke. Hun grep tak i løke med sine sterke armer og lokker med litt lavere, så hodet hans traff rett på brystene hennes og hun holdt tak i løke, og hun sa nei deg har jeg ventet på hennes navn var angerboda som betyr dette kommer til å angre på.

Og straks tok en til og kysse løke, og de holdt på om dere forstår hva jeg mener ned på bakken opp langs trærne hit og dit fram og tilbake i lang tid til løke ble lei og loke ville jeg reise tilbake til askar og angerboda så.

Ja, men hva med barna barna sa løke? Ja, for denne aktiviteten hadde jo ført til 3 barn.

Ja, du tror ikke jeg, jeg som er en moderne kvinne, at jeg skal ta meg av barn. Jeg har denne skogen å holde styr på jeg nei, du som er far du tar barna og loke. Han måtte ta med seg sine 3 barn og dra tilbake til åsgard.

Og gudene, de strømmet jo til, for de var nysgjerrig på disse 3 barna, og det er jo sikkert dere også, sa løke. Han viste fram det første barnet en orm.

En liten orm.

Han slapp ned og ormen den kveilet seg av gårde med den vokste fort så snart snublet gudene i den stadig voksende ormen, så tror.

Han grep tak i armen.

Han kastet ormen ut ut i havet og der landet ormen, og der fortsatte den å vokse til den har vokst seg rundt hele verden til en traff sin egen hale til en bet seg selv i halen, og så holdt den verdens sammen midgardsormen om den noen gang gir slipp på sin hale.

Så vi hele verden kom.

Lapse vann vil stige jord vil synke, og du må finne deg nytt.

Sted å bo.

Det andre barnet?

Var en liten valp.

En ulv den også vokste fort ferner i sylvén. Snart var det en så stor at den ville sluke den eneste gule ballen den så nemlig månen og gudene måtte binde dem fast på et sted hvor den ikke kunne nå månen og de brukte tau.

Måtte lage et eget tau, som var så sterkt at hun ikke kunne slite seg løs, og det tauet var laget av fiskenes pust og tauet var laget av fuglene spytt. Det tauet var laget av kvinners skjegg. Det tauet var laget av fjellets røtter.

Det holdt fenrisulven fast.

Og det tredje barnet.

En jente.

Som fikk navnet hel.

Det er litt forunderlig fordi hun var halvt.

Halvt døende, halvt levende, men kanskje er derfor hun fikk navnet i hel.

For det er nettopp helheten død og liv i den samme.

Hun var grådig, så de plasserte henne nord og ned.

Der hersker hun over det stedet, som har ingen besøk over det stedet som er overfylt. Og hvordan er det mulig å ha et sted som ikke har noe besøk av som samtidig samtidig er overfylt?

John hersker over de døde og drar man hel svei, så er det bare en ting man etterlater seg, og det er den gode fortellingen om seg selv.

Takk for at dere hørte på?

01:11:14 Harald Throne-Holst:

Jeg har noe jeg lurar på.

Eller jeg tenkte for det første dette med som også Sveinung var innom dette her med hvordan man inkluderer hvorfor inkludere ulike mennesker, så kan man jo si at det er på en måte både enorm handler om innsyn innsyn i vitenskapens prosesser.

Det handler om innsikt i vitenskapens prosesser, og så er det muligheten til å gi innspill til vitenskapene eller forskningens premisser.

Jeg har jo drevet litt med med involvering selv. Ofte lovet alt for mye at hvis dere er med her, så kan dere være med de innspill til politisk prosesser, og det kan liksom komme inn i Stortinget, og det er så interessant.

Og det kommer i kronikker og alt mulig, så dette handler jo også om hvilke forventninger egentlig vi vi setter oss hos de som er med på på det vi driver med, så det synes jeg er litt spennende, men.

Når det gjelder dette, så hva er?

Hva synes dere selv at dere har lært?

I dag dere som har foredratt å hørte dere har jo alle forberedt dere, så kanskje gunnar, hva synes du?

Fikk du noen nye tanker eller innspill til det du driver med av det vi har snakket om i dag?

01:12:36 Gunnar Vittersø:

Nei, altså for min del så er det jo spennende å høre hva selvfølgelig hva andre holder på med når det gjelder brukermedvirkning og det er.

Jo i hvert fall lært at det er veldig mange forskjellige måter å tilnærme seg.

Hmmm et brukerperspektiv på da og er veldig inspirert av den siste.

Innlegget mm hvor som viser hvor hvor viktig altså det det egne ståstedet her. Og det er jo det vi også ser i.

Når vi er ute II og og.

Folk med ulike bakgrunner at at det er jo nettopp det som som folk kommer med sitt eget perspektiv på.

Kanskje samme type spørsmål eller utfordringer eller tema, men sammen så til sammen, så blir jo det spennende da mye spennende dynamikk, og kanskje det er det som på en måte driver.

Både samfunnet, men kanskje også ikke minst forskningen framover da det er kanskje det har vært noe mer om i.

Dag takk skal du ha.

01:13:48 Harald Throne-Holst:

Sveinung vil du?

Hva vil du si noe? Jeg vet ikke om du kanskje ta den eller har det han kan.

01:13:55 Sveinung Legard:

Det er vel på? Ja nei, altså, det er jo aller først liksom igjen det det å høre både om om dette med prosjektet, men også det dere holder på med på på seaflo.

Er jo superinteressant og og og på en måte noen av de historiene også det altså vært interessant å høre på en måte.

Hva tenker du at historiene sier om dette med medvirkning i forhold til forskning? Men jeg fikk jo en assosiasjon til historien om kongen og honningen da, ikke sant?

Altså at ok, det er det viktigheten å ta inn andres perspektiver og andres syn fordi du på en måte aner ikke alltid konsekvensen av dine egne handlinger da. Ikke sant så.

Da faller denne honningdråper ned og ikke villig til å lytte til det.

Og så og så faller hele liksom grunnlaget for for kongedømmet var det var morsomt på en måte, men det var det jeg tok ut av.

Jeg vet ikke om det var liksom noe av tanken bak.

Å presentere akkurat den historien.

Men jeg bare lurar på?

Og et spørsmål til til deg, gunnar og.

På en måte hvordan. Hvordan bruker dere denne?

På en måte forskningen eller hvordan kombinerer dere med dette med mer tradisjonell forskning? Denne involveringen med mer tradisjonell forskning så egentlig litt sånn 2 spørsmål til dere da.

01:15:30 Harald Throne-Holst:

Ja vi kanskje gått da Heidi, har du på mikrofonen, eller tenker du?

01:15:38 Heidi Dahlsveen

Altså de fortellingene er velger er jo litt sånn intuitivt, og jeg pleier aldri å fortelle hva folk skal trekke ut av fortellingene de må få lov til å på en måte treffe selv, så få dra de ut som de ønsker eller hva de trenger av det.

Selv, men det jeg tenkte på var noe du sa faktisk du refererte til en filosof fransk kvinnelig filosof var ikke det i ditt innlegg som jeg tenkte ja, selvfølgelig, og det er det med konflikter at det må også være til stede, og det angår jo spesielt fortellingene at for at det skal bli en god fortelling.

Dessverre, så må det jo faktisk være et plott som er basert på en eller annen form for konflikt. Nå er jo de tradisjonelle. Fortellingene er jo gjerne veldig enkle i forhold til det. Altså, det skal alltid være en motstand der det skal.

Så det som er god og ond, og det skal være.

Mørke lys og så videre. Men jeg tenkte generelt også viktigheten av faktisk å ha.

Ja forstå konflikter eller ha det altså i en modereringspraksis.

Moderere det litt selvfølgelig, men at det konflikter er en del av samfunnet.

01:16:52 Harald Throne-Holst:

Det er helt helt enig. Det høres jo nettopp ut som om konflikter driver både historien og samfunnet videre, kanskje uten det som ville vært tilstand. Men Sveinung hadde en refleksjon til deg og.

01:17:03 Gunnar Vittersø:

Ja nå fikk nå var det jo veldig liten del av av forskningen jeg fikk presentere her i dag. Jeg tok jo på en måte bare ut et ett eksempel eller en.

En diskusjon som vi hadde av uttallige i den gruppa, og på en måte også et noe som egentlig var litt på siden av det vi egentlig skulle ha ut av av denne denne kompetansegruppen som vi ønsker, har mer sånn konkrete innspill på det naturvitenskapelige prosjektene innenfor prosjektet.

Men det som det som?

De innspillene vi får i fra fra?

Fra disse brukerne er jo for på en måte å bekrefte eller avkrefte litt de de også de forestillingene som vi som forskere har om om hva som forventes, eller å å hva som forventes og hvilke typer oppfatninger og og og forståelse som finnes der ute om om det vi faktisk forsker på.

Så det gjelder for eksempel innenfor det økologisk. Så er, hva har det vært? En veldig stor frykt egentlig blant disse forskerne på at de skal på at vi skal formidle denne forskningen som på en måte er veldig sånn kritisk til et et område innenfor matproduksjon som på en måte har.

En veldig sånn ideell målsetting om å forbedre enn type produksjon. Det kan jo føre til masse kritikk og og faktisk kontroverser ute II det offentlige både om.

Om forskningen, men også om økologisk landbruk, landbruksproduksjon, økologisk mat generelt. Når man på en måte setter sånn kritisk søkelys på det, så så det er på en måte også.

Jeg tror det å involvere da brukerne å å spørre folk både gjennom server og fokusgrupper og så videre og så videre, så kanskje også av mystifisere litt forskerens egne egne.

Forståelse, rolleforståelse og forståelse av forskningens betydning i samfunnet, også faktisk.

Så det har jo også. Det er også spennende i den dialogen mellom ulike forskningsgrener, altså den naturvitenskap og samfunnsvitenskap som du får gjennom et sånt forskningsprosjekt er også veldig, veldig spennende og givende.

01:19:30 Harald Throne-Holst:

Veldig spennende, og her synes jeg det ligger.

Mye, mye spennende å tenke videre på, ikke bare forske på, men også tenke på.

Synes jeg her.

I dag.

Så hvis ikke det er noen som har noen videre refleksjoner til til tema.

Så vil jeg jo avslutte først med å selvfølgelig takke dere som stilte opp, og da gikk jo geir aas fra Forskningsrådet ser han måtte videre, som jeg synes også var en som sagt var hele frøet til dette spennende seminaret synes jeg, og det viser jo nettopp hvordan kanskje?

Vi tenker om brukermedvirkning og hvordan vi i sånn tradisjonell Norsk forstand ønsker denne konsensusen. Men kanskje som vi har snakket i dag at konflikt er ikke så gærent det heller.

Det er mer dynamikk i det. Det kan selvfølgelig være en konflikt på vei til en konsensus, men men jeg ser i hvert fall selv når jeg jobbet med brukervisning og inkludering, så tenker man liksom at man skal få en slags konsensus gjennom mellom ulike interesser. Men veien dit kan i hvert fall være.

Være brolagt med konflikt, men men konsensus på noen områder kan det være fint å ha en diskusjon om vi kan, så kan man være såkalt enig om å være uenig så med det 1000 takk for i dag vel hjem og takk for nå.